

Plan mot trakasserier och kränkande behandling

Verksamhet: Annagårdens förskola och Högbrunns förskola

Upprättad datum:2019-04-31

Innehållsförteckning

Innehåll

Innehållsförteckning.....	2
Inledning - Vår förskola:.....	3
Arbetsgrupp:.....	3
Metod till uppbyggnad av plan:	4
Uppföljning och utvärdering av verksamhetsåret 2018 – Hur blev det?.....	4
Systematisk årsplan:.....	4
Aktuellt nuläge Var är vi?.....	5
Kartläggning:	5
Resultat utifrån kartläggningen av barnens upplevelse:	5
Resultat av kartläggning utifrån föräldraenkäten:.....	5
Arbete för att främja, förebygga och förhindra- Vart ska vi?	6
Uppnående mål för 2019:	6
Åtgärder och insatser som ska genomföras under året – Hur gör vi?	6
Uppföljning/utvärdering av insats	7
Insatser utifrån enkätsvaren för vårdnadshavare.....	7
Uppföljning/utvärdering av insats	7
Bilaga 1 - Handlingsplan för åtgärder vid eventuell kränkning av barn.....	8
Bilaga 2 - Dokumentation av kränkande behandling/trakasserier	9
Bilaga 3 – Uppföljningssamtal	10
Bilaga 4 - Trygghetsvandring	11
Bilaga 5 - Trivsselfrågor till barnen på Annagårdens/ Högbrunns förskola.....	12
Bilaga 6 - Observationsfokus för de yngre barnen på Förskolan.	13
Bilaga 7 - Incidentrapport.....	14
Bilaga 8 - Handlingsplan vid incidenter då barn biter eller blir bitna	15

[Uppdatera innehållslistan genom att högerklicka på fältet och välj uppdatera fält.](#)

Inledning - Vår förskola:

Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. (Skollagen 2010:800, kap 1 § 5)

Förskolan vilar på demokratins grund. Skollagen (2010:800) slår fast att utbildningen i förskolan syftar till att barn ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. En viktig uppgift för förskolan är att förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktningen för varje människas egenvärde och respekten för vår gemensamma miljö.

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan ska hålla levande i arbetet med barnen. (Läroplanen Lpfö rev 2016)

Arbetet med barnen på vår förskola bygger på att vi som pedagoger alltid eftersträvar att vara så närvarande i nuet som möjligt med barnen. Delaktighet och närvaro understödjer vår förmåga och kunskap att se barnet, barnen och gruppens nuläge och behov. Detta förhållningssätt är medvetet och är en del av vårt ständigt pågående förebyggande arbete för att motverka kränkningar i olika former. Genom att delta, vara närvarande och uppmärksamma och ge akt på interaktion och samspel mellan barnen kan vi som pedagoger motverka, förebygga och stödja barnet och barnen i deras kommunikation och samspel så att alla barn får möjlighet till en utvecklande och positiv vistelse på vår förskola. Vi vet också att kommunikation och samspel inte alltid sker i positiv mening och det är där vi måste vara observanta och förberedda utifrån ett systematiskt och dokumenterat arbete vi byggt upp utifrån plan mot kränkande behandling.

Arbetsgrupp:

På förskolan har vi en Barnhälsogrupp. Varje avdelning har en pedagog som ingår i gruppen och representerar sin avdelning. Gruppens medlemmar arbetar med att driva arbetet mot kränkningar på sina respektive avdelningar. Gruppen har en kontrollerande uppgift, att se till att arbetat fortskrider och att planen uppdateras årligen. Samt att insatser sätts in om behov uppstår. Gruppen arbetar med förebyggande arbete på fler plan. Exempel på detta kan vara rådgivande samtal utifrån olika situationer som kan uppkomma. Konflikthantering i barngruppen, metoder till detta samt annat som stödjer vårt förebyggande arbete.

Metod till uppbyggnad av plan:

Planen mot kränkningar följer skolverkets kvalitetscirkel. Detta är ett kvalitetssäkringssystem vi redan arbetar efter för att utveckla och utvärdera vår egen verksamhet. Det finns en tydlighet och systematik som vi eftersträvar i uppbygganden av planen för att planen skall vara ett levande arbetsredskap i vår verksamhet.

Uppföljning och utvärdering av verksamhetsåret 2018 – Hur blev det?

Annagården och Högrunns förskolor hade en inaktuell plan, både innehållsmässigt och tidsmässigt. Planen hade inte arbetats med aktivt under lång tid. Därför beslöt vi oss att bygga upp en ny plan utifrån en ny kartläggning. Vi har under våren 2019 påbörjat arbetet med att fram en ny plan mot kränkning och diskriminering för vår förskola.

Systematisk årsplan:

Augusti	September	Okt	Nov	Dec	Jan
Aktuellt nuläge På vilket sätt påverkas verksamheten av planens mål? Del i SKA	Samspel observation	Trygghetsvandring Trivsselfrågor Observationsfokus	Uppföljning och analys av kartläggningen		
Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli
Uppföljning av mål Central enkät till vårdnadshavare	Analysera Enkätsvar Identifiera Möjliga Utvecklingsområden	Trygghetsvandring Trivsselfrågor Observationsfokus	Utvärdering Planering av nästa års arbete (främja, förebygga, förhindra)	En ny plan upprättas inför nytt verksamhetsår	

Aktuellt nuläge Var är vi?

Kartläggning:

Trygghetsvandringar med de äldre barnen 3-5 år.

Observationer och dokumentation av pedagogerna gällande de yngre barnen.

Resultat utifrån kartläggningen av barnens upplevelse:

Överlag känner sig barnen trygga på förskolan. Barnen upplever överlag att de blir sedda av pedagogerna och får den hjälp och stöd de behöver i sina relationer till kamrater och andra barn.

Dock ansåg visa barn att det kunde bli konflikter ibland blev jobbiga men att de fick hjälp att lösa dem av en vuxen.

Trygghet för barnen i förskolans lokaler var överlag god. Dock framkom det tydligt att de tillfällen under barnens dag som kunde vara jobbiga och tillfällen för konflikter och kränkningar, framförallt puttningar och verbala kränkningar var i det som vi kallar för mellanrums processer. Situationer och tillfällen under en dag som innebär brytpunkter mellan olika aktiviteter. Dessa tillfällen är knutna till specifika platser i lokalen såsom toalett, hall och tambur. Ställen där de vuxna ofta har svårt att ha full uppsikt.

Bland de yngre barnen där kartläggningen till stor del bygger på pedagogernas observation av barnen kan man se att den typen av kränkningar som oftast uppkommer bland de yngsta barnen är bitningar. När de yngre barnen ännu inte har ett utvecklat språk kan känslouttryck, både av frustration, ilska men också glädje ta sig uttryck på detta sätt. Samt i situationer med mellanrumsprocesser. Förskolorna har en upprättad handlingsplan för bitningar. Bilaga 8

Resultat av kartläggning utifrån föräldraenkäten:

Svarsfrekvensen var låg på föräldraenkäten. Glädjande var att majoriteten av vårdnadshavarna ansåg att deras barn trivs på förskolan. Det som framkom var att föräldrarna inte hade kunskap om eller fått information om hur vi på förskolan arbetar mot kränkande behandling. Inte heller kände sig vårdnadshavarna delaktiga i vår verksamhet eller att de har inflytande.

Även framkom det att vi på förskolan måste bli bättre på att beskriva i vår dialog med hemmen hur deras barn har haft det under dagen samt vad vi har gjort.

Vårdnadshavarna ansåg sig få för lite och för tunn information om hur deras barn har det under sina dagar på förskolan. Detta skapar osäkerhet.

Arbete för att främja, förebygga och förhindra- Vart ska vi?

Uppnående mål för 2019:

Ta fram värdeord för vår förskola som skall genomsyra vår verksamhet på ett tydligt och vägledande sätt. Ord vi ska efterleva och de ska stödja vårt arbete mot kränkande behandling och i möten mellan alla aktörer som befinner sig på vår förskola.

Fortsätta identifiera mellanrumsprocesser i våra miljöer och förebygga negativa upplevelser för barnen på dessa platser. Organiserar oss vuxna för att vara delaktiga och närvarande på alla fysiska platser under dagen.

Fortsätta hjälpa barnen med konflikthantering genom att ge dem verbala verktyg och hålla seriesamtal eller liknande vid konflikter. Vara närvarande och delaktiga pedagoger.

Tydliggöra vårt arbete mot kränkande behandling och göra vårdnadshavarna involverade och delaktiga i detta arbete.

Fortsätta arbeta med bemötande och information till vårdnadshavare

Uppmärksamma och motverka kränkningar mellan barnen samt mellan barn och vuxen. Dokumentera det som uppstår i incidentrapporter och vidta de åtgärder som krävs utifrån checklista.

Åtgärder och insatser som ska genomföras under året – Hur gör vi?

- Arbeta med känslor för att ge barnen kunskap om hur det känns i kroppen i olika känslolägen och ge barnen ett språk och uttrycksmedel för detta. Till exempel arg, ledsen, glad osv.
- Diskutera igenom i barngruppen hur man är en bra kompis och låta barnen tydligt vara delaktiga i att komma med förslag och idéer och synpunkter i detta. Det barnen är med och deltar i kan de lättare vara med och förhålla sig till.
- Förstå att när man som vuxen kommer in i en konflikt har vi inte hela bilden klar för oss utan det är viktigt att skapa sig en bild av vad som hänt tidigare.
- I det kan vi vända oss av seriesamtal eller sociala berättelser. Vi bjuder in Karin Hedström för att visa oss konkret om seriesamtal och sociala berättelser.
- Använder kompisböcker för olika åldrar för att genom dessa arbeta förebyggande.
- Använda stopp handen eller kanske växla över till att använda "Lugna händer". Viktigt att alltid återkomma till det barnet man bett vänta och fråga vad hen ville.

- Spela teater kring uppkomna situationer kan vara ett sätt att tydliggöra men vi måste också förstå att detta kan väcka saker i vissa barn som vi måste vara bereda att hantera.
- Vid konflikter är det viktigt att försöka gå åt sidan med barnet/ barnen för att samtala om vad som hänt.
- Arbeta med våra mellanrumsprocesser för att tydliggöra dem och hitta gemensamma ställningstaganden i arbetslagen kring dem
- Diskussioner kring värdegrunden på varje PUT i alla arbetslag.
- Viktigt att det goda förhållningssätt vi eftersträvar i barngruppen gäller mellan barn-barn, pedagog-barn och pedagog-pedagog.
- Upprätta en handlingsplan kring bemötande och förhållningssätt gentemot vårdnadshavare.

Uppföljning/utvärdering av insats

- Insatsen följs upp enligt plan i dokumentet i Barnhälsogrupper.
Incidentrapporter följs kontinuerligt upp under året i Barnhälsogrupper

Ansvariga

Förskolechef och medlemmar i Barnhälsogrupper

Insatser utifrån enkätsvaren för vårdnadshavare

Insats

- Planen mot kränkande behandling finns tillgänglig på varje avdelning samt på hemsidan.
- Under hösten kommer vårdnadshavare att bjudas in för att diskutera och reflektera runt vår Plan mot kränkande behandling
- Upprätta en handlingsplan kring bemötande och förhållningssätt gentemot vårdnadshavare.

Uppföljning/utvärdering av insats

Uppföljningen sker efter höstens föräldramöte och utvärderingen sker efter den centrala enkäten i februari.

Ansvariga

Förskolechef och förskolans pedagoger

Bilaga 1 - Handlingsplan för åtgärder vid eventuell kränkning av barn

(Efter vårdnadshavare eller pedagogs anmälan)

Vid misstanke om kränkning tas direkt kontakt med förskolechef som skyndsamt anmäler detta till huvudman.

Förskolechef eller pedagog kontaktar berörd vårdnadshavare så snart som möjligt och bestämmer tid för samtal.

Förskolechef eller pedagog informerar vårdnadshavare om hur planen för likabehandling ser ut och vilka åtgärder som ska vidtas enligt plan.

Förskolechef eller pedagog tar reda på vad som har hänt och skapar en bild från så många berörda som möjligt. Enskilda samtal genomförs med berörda.

Fyll i och använd Bilaga 2 "Dokumentation av kränkande behandling/trakasserier"

I samtal med vårdnadshavare bestäms hur händelsen ska följas upp.

Berörda pedagoger på förskolan informeras.

Fallet följs upp och diskuteras på nästa avdelningsträff. Använd då frågor som:

- Vilken roll hade vi pedagoger i det som skedde?
- Hur kan vi se över vår organisation för att förhindra att något liknande sker igen?
- Vad har vi lärt oss?
- Reflektera också om handlingsplanen följts och funktionen av den utvärderas.

Bilaga 2 - Dokumentation av kränkande behandling/trakasserier

Namn på den utsatta:

Vårdnadshavaren kontaktades:

.....

Datum för samtal:

Personer som deltar i samtalet:

.....

Händelseförlopp (När? Var? Hur? Närvarande):

.....

.....

.....

.....

Sammanfattning av samtalet:

.....

.....

.....

.....

Åtgärder (Det här har vi gjort och så här går vi vidare):

.....

.....

.....

Datum för planerat uppföljningssamtal:

Ärendet avslutat (datum):

Underskrift:

Vårdnadshavare:

Pedagog:

Förskolechef:

Bilaga 3 – Uppföljningsamtal

Efter 2-3 veckor sker en uppföljning

Hur har det gått att följa bestämda åtgärder?

.....
.....
.....

Hur har det varit för det berörda barnet?

.....
.....
.....
.....
.....

Hur har vårdnadshavarna upplevt att vi har hanterat ärendet på förskolan?

.....
.....
.....
.....
.....

Hur har ärendet påverkat verksamheten och pedagogerna på förskolan?

.....
.....
.....
.....
.....

Bilaga 6 - Observationsfokus för de yngre barnen på Förskolan.

Observationsunderlag inför uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen.

1. Pedagogernas förhållningssätt
2. Miljön
3. Samspel mellan barnen

Dessa punkter sätts i relation till de frågor som ingår för de äldre barnen.

Bilaga 8 - Handlingsplan vid incidenter då barn biter eller blir bitna

När ett barn på förskolan bits krävs information och insatser för alla berörda. Vad ska man göra när ett barn har ett upprepat bitbeteende? Vilken information behöver föräldrarna, och hur och när tar man upp frågan med dem?

Barnet som blir bitet

- Ta först hand om det barnet som blivit bitet.
- Trösta barnet.
- Kyl ned bitmärket med en ispåse eller liknande.
- Desinficera eventuellt huden om det gått håll.
- Uppmana barnet att säga NEJ/STOPP till det aktuella barnet.

Barnet som biter

- Förklara med neutral röst för barnet att det inte får bita och varför.
- Visa eventuellt barnet bitmärket. Anpassa ditt språk till barnets ålder och utvecklingsnivå.
- Observera uppmärksamt vad som kan vara skälet till bitbeteendet. Visa gärna extra omsorg om barnet – men välj tillfällen som inte är kopplade till händelser där barnet bitit.
- Bekräfta barnet med positivt bemötande och förstärk barnets positiva handlingar

Vårdnadshavarna till barnet som blivit bitet

- Berätta för vårdnadshavarna att barnet blivit bitet. Beklaga händelsen. Säg att du är ledsen över att ni inte alltid klarar att förhindra att sådant här sker. Berätta också att ni har en handlingsplan för att hantera sådana här situationer.
- Försök att vara förhållandevis kortfattad och gör ingen stor sak av det hela.
- Berätta för vårdnadshavarna att det tyvärr inte är helt ovanligt att små barn biter varandra.

Vårdnadshavarna till barnet som biter

- Berätta för vårdnadshavarna att deras barn har bitit ett annat barn. Undvik att uppträda anklagande eller upprört. Ta gärna upp det i samband med att du berättar något annat om barnet.
- Berätta för vårdnadshavarna att det tyvärr inte är helt ovanligt att små barn biter varandra. Ta gärna upp saker som kan vara orsaker till att barn biter.

- Berätta vad som hände och vad ni gjort. Be vårdnadshavarna att inte konfrontera sitt barn med det som skett när de kommer hem. Berätta att ni har en handlingsplan om det skulle visa sig att det upprepas.
- Visa att du har förståelse för deras barn, men inte godtar själva bitandet. Var tydlig med att ni har en fortsatt god relation med barnet.

I personalgruppen

- Gör en gemensam ansträngning att kartlägga problemets omfattning. När och hur händer det? Skriv ner era funderingar och slutsatser.
- Prata igenom vad ni tror kan ligga bakom.
- Se till att alla håller ett extra öga på barnet i fråga.
- Vid aktiviteter och fri lek inomhus måste ansvarsfördelning ske inom arbetslaget
- Begränsa barnets närkontakt med andra barn där bitsituationer kan uppstå
- Om problemet fortsätter: sitt ner med vårdnadshavare och förskolechef och prata igenom situationen.